

Het Beurs€ntiment

Week 11/09

De Bodem

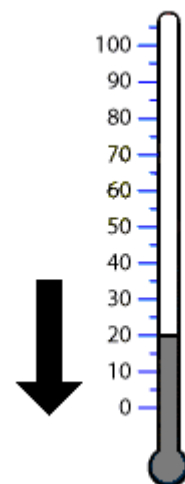
De Dow Jones index kan nog ongeveer 6.500 punten dalen voordat men met 100% zekerheid kan stellen dat de bodem bereikt is. Voor de AEX is het ongeveer 200 punten (vandaag weer ietsjes minder) en voor de Nikkei index ongeveer 7.000 punten. Na dergelijke dalingen staan deze indices op 0 en veel lager dan dat kan het niet. Op dat moment zijn alle levensvatbare bedrijven genationaliseerd en de niet-levensvatbare bedrijven failliet. Wellicht is dit ook het droomscenario van minister van financiën Bos om zo de aandeelhouders te straffen. Het enige verschil is dat hij daar niets voor hoeft te doen, de markt doet het voor hem. Het wordt een nieuwe economische orde. Maar goed, zover zal het niet komen. Alhoewel in sommige markten De Bodem wel bereikt is.

In Detroit, het centrum van de Amerikaanse automobielenindustrie, is De Bodem bereikt. Huizen die een tijd geleden voor \$ 100.000 werden verkocht gaan nu voor minder dan \$ 10.000 over de toonbank, en een aantal huizen van mindere kwaliteit voor \$ 1,-. Weliswaar geen 0, maar het verschil is meer symbolisch. Buitenstaanders gaan naar Detroit en kopen 10, 100 of zelfs 1.000 huizen als belegging. De een zijn dood is de ander zijn brood. Huizenprijzen zijn ook bij eerdere recessies in elkaar gestort, zowel in de jaren zeventig als tachtig zagen wij grote dalingen over een langere periode. En toch herstelde de markt weer. Niet alleen de huizenmarkt, maar ook de economie en de aandelenmarkt.

Zo zal het ook dit keer gaan. Niet dat wij op dit moment worden overstroomd met signalen dat de bodem van de markt is bereikt. Integendeel. Afgezien van de bodem van de huizenprijzen in Detroit (en niet te vergeten de rente in Japan en de VS) zijn er voorlopig meer tekenen van daling en afzwakking dan van herstel.

De meest opvallende stijger is goud, maar dat is wel te verwachten in deze tijden van onzekerheid. Daarnaast is de redenering dat op het moment dat de economie weer herstelt, de kans op inflatie erg groot is gezien alle fiscale stimulansen van nu.

Toch zijn er ook een paar minder in het oog springende stijgers, te weten ijzererts, koper en olie. Ook deze laten, na een laagste niveau in 2008, tot nu toe dit jaar een stijgende trend zien. Dit zijn, samen met aluminium en kolen de belangrijkste industriële grondstoffen. Deze prijsstijgingen gaan gepaard met aantrekkende vrachtprijzen. Omdat deze grondstoffen over grote afstanden moeten worden vervoerd is het nuttig om de transportactiviteiten in de gaten te houden als een soort graadmeter van de industriële activiteiten. Stijgende vrachtprijzen betekenen toenemende volumes. Dit is des te opvallender wetende dat het aanbod van schepen om deze grondstoffen te transporteren enorm is toegenomen en er wekelijks nieuwe schepen bijkomen.

Het is vooralsnog te vroeg om te concluderen dat nu de bodem is bereikt wat betreft de effectenmarkt. De trend is negatief en het sentiment geeft vooralsnog geen tekenen van herstel.

Kortom, de verkopers zijn nog altijd de baas. Zoals een collega vermogensbeheerder zei: "It is too late to sell and too early to buy".

Wilt u meer weten over risico management van uw beleggingen, of wilt u een vrijblijvende analyse van uw portefeuille, stuur dan een e-mail naar: info@firstcapital.nl of bel 070 5123 145.

We cannot direct the wind, but we can adjust the sails!

Bernt Hofstad

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde rendementen geven geen garantie voor de toekomst.